

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

A népszámlálás.

Zombor, 1900. november hó.

Némiképp a nemzeti önismeretnek eszköze, próbája az a statisztikai művellet, melynek végrehajtására vonatkozólag, noha a határidőtől még egy hónap választ el, már most kiadta a terjedelmes és minuciózusan gondos utasítást a kereskedelmi miniszter.

Nemcsak tudományos jelentősége van ennek a rengeteg számcsoportozatnak, mely a tíz évenként megjett népszámlálás eredményeképp statisztikai kidolgozás alá kerül.

Éppen reánk, magyarokra nézve, faji és nemzeti erőnk szorgos számbavétele s ebből folyólag önbizalmunk izmosodása, államképző és fentartó tehetségünk meggyőző bizonyossága is.

Ezért szükséges és kívánatos éppen Magyarországon a népszámlálás látszólag egyszerű matematikai művelletének szigorú lelkiismeretességgel, gondos buzgósággal való keresztülvitele.

Nagy és oly általános munka ez, hogy távoleső részleteiben való ellenőrzése szinte lehetetlen.

Tulnyomóan a végrehajtó közegek személyes diszkreciójára lévén bízva, tág tere nyílik körülte a lelkiismeretlen, könnyelmű léhaságnak, esetleg a rosszakaratnak is.

Már pedig kifejezetten a nemzeti érdek ellen való véték, ha ennél a tizéves mérlegcsinálásnál bármi okból a saját zsebünkbe hazudunk.

Nyilván a multban ez iránt észlelt visszahatások, sajnos tapasztalatok készítették a kereskedelmi minisztert arra, hogy ezuttal minden eddig voltnál körültekintőbb gondnal, a legkisebb részletekig menő teljességgel készítette el s adta ki a megfelelő végrehajtási utasítást.

Van rá elég idő, hogy az ország minden hatósága megtehesse a maga körében a kellő előkészületeket, minden erre hivatott közeg pontosan és teljesen megtanulhassa a reá háruló feladat csinját-binját; sőt bizony kívánatos, hogy buzgó községi előjárók, tanítók révén maga a nagyközönség, a nép is megismerje a népszámlálás igazi célját, mivoltát.

E végből kívánatos volna a most kiadott miniszteri utasítást népszerű formában elterjesz-

teni az ország minden zugában s a nép minden rétegében s kinek-kinek a maga nyelvén megmagyarázni, miről van szó.

Legfőbb ideje már, hogy egyszersmindkorra kipusztuljanak a műveltség legalacsonyabb fokán álló társadalmi osztályok köréből is azok a babonák, melyek az első népszámlálások megajtésénél annyi veszélyeséget, sőt helyenkint komoly veszedelmet, mindenesetre pedig a beszerzett adatok hiányos és ingatag voltát idézték elő.

Nem új pénz- vagy véradó alapjainak kifürkészése s egyéb hóboros képzeletjáték ennek a tudományos munkának célja, feladata.

Ha minden ízében korrektt, lelkiismeretes gondnal, pontosan és becsületesen van végrehajtva, adatai valóságos kincsbányáját képezik az önmagunk igaz megismerésének.

Szellemi és anyagi kulturánk, számbeli és intellektuális erőnk hiteles leltára befelé, a szoliditás megnyugtató érzetét istápolja; kifelé a nyugati civilizáció népeinek areopágya előtt pedig imponáló arányokban mutatja be éppen a magyarságnak sokszor félreismert s még többször szándékosan elferdített, de ime ridég számokban is beszédes erejét, művelődési képességét és készségét.

Világszerte jóformán épp most a találkozó századok mesgyéjén érte el legmagasabb kulminációját az uralkodó nemzetiségi eszme s a vele kapcsolatos politikai törekvések.

Ezeknek a törekvéseknek és mozgalmaknak igaz apró cseprő, de végre is egész tömege szláv és román velleitások irányulnak a mi nemzeti és állami létünk ellen. Ebben a, hol békén, hol nyílt harcossággal jelentkező ellenséges áramlatban önfentartási kötelességünk a minden módon való fegyverkezés.

A huszadik században, az emberi művelődés ily magas fejlődési stádiumában nem kicsinyelhető, sőt jóformán döntő jelentősége van azoknak a fegyvereknek, melyeket a pozitív adatokkal dolgozó tudomány szolgáltat a védelem s a támadás eszközeikül.

Hatalmas, szinte ellenállhatatlan, mert az igazság belső erejével s közvetlenségével operáló öregágyu ebben a tudományos arzenálban a népszámlálás.

Ezért méltányoljuk a szokottnál magasabb mértékkel a most következő hazai népszámlálás politikai és erkölcsi jelentőségét s tartjuk teljesen megokoltnak ez az igazi államférfiúi felfogásból eredő, kiváltságos gondot és szigorú igazságosságot, melylyel Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a nagy nemzeti munka előkészületeit most elintézte.

M. N.

A miniszterelnök köszönete. Az újvidéki szabadalvópárt minapi szervezkedő gyűléséből üdvözlő táviratot küldött a miniszterelnöknek. Erre az üdvözlőre — mint újvidéki tudósítónk írja — ez a válasz érkezett: „Szalay Lajosnak Újvidék. A párt nevében hoztam intézett bizalomnyilvánító stírgönyvet élénk örömmel fogadtam és ezért egy a tisztelt elnök urnak, mint a párt minden egyes tagjának legigazabb köszönetemet fejezem ki. Erős törekvésem, hogy azok a remények, a melyeknek biztosítékát önök bennem látják, valóra váljanak. Hiszem és vallom, hogy ez az önök szives támogatásával sikerülni fog. Fogadják viszont legösztöbbször üdvözlőmet. Száll.” A miniszterelnök választát a párt plakátokon tette közzé.

Erzsébet. Megemlékezés Magyarországon nagy királynéjáról. A vallás- és közoktatásügyi miniszter valamennyi kir. tanfelügyelőséghez a következő érdekes rendeletet intézte: „A legszebb hazafiai érenek közé tartozik a kegyeletes emlékezés nagyjainkra, mert ennek tiszta forrásából más érenek fakadnak; annál inkább főlemeli és megtermékenyíti a lelket a legnagyobbnak, legdicsőbbnek, dicsőült királynénak, Erzsébet felséges asszonyunknak emlékezete. Nem akarom, hogy 1898. évi 4196. eln. számú körrendeletem ama kitétele: „Neveljük Erzsébet királyné emlékében a tanuló ifjúságot” a legesekélyebb mértékben is elhangzó szózat legyen, azért kívánatosnak és helyesnek tartom, hogy az ő dicső emlékezetének ébren tartására és megszülládtására alkalmas eszközök álljanak az ifjaknak és tanítóknak rendelkezésére. E végből a Gábel Gyula budapesti községi tanító által szerkesztett „Erzsébet. Megemlékezés Magyarországon nagy királynéjáról” című emlékkönyvet, mely a királyi ház felséges tagjainak és a magyar nemzet jeleséinek kegyeletes közreműködésével eszmékben gazdag sorokat szentel a nagy királyné emlékének, az összes népoktatási intézetek ifjúsági könyvtára részére leendő megszerzésére a legmelegebben ajánlom. Együttal elrendelem, hogy az emlékkönyv a beirattási díjak terhére minden állami és államilag segélyezett községi elemi felső nép- és polgári iskola s amennyiben az intézet könyvtári átalánya megengedi, a tanító-, tanítónő- és óvónőképző intézetek ifjúsági könyvtára részére megszerzessék, sőt a mely állami elemi iskolának jövedelmi fölöslege van, a beirattási díjakból rendelkezésre álló összegből a november hó 19 én tartandó Erzsébet-emlék-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Vége!

Még ajkamon a búcsú fájó csókja,
Mit utoljára sírva rám lehelt
Még érzem keble lázas libegését,
A mint utolszor magához ölelt:
És már csak emlék az én boldogságom,
Fájó, borongó, bús emlékezet,
Mely feljár sírja sötét világából
Meg-meg gyötörni vérző lelkemet.

Miért is tudtam hinni én a szónak,
A mely örök szerelmet esküdtött,
Miért is bíztam egy szentebb eszményben
Számító, álnok emberek között;
Nem járnék mostan összezúvva, törve,
Mint tépett ág, mit fergeteg ragad,
Nem lenne sorsom pusztá, könnyezetlen,
Nem várna rám most örök kárhozat.

De most már vége — mindörökre vége!...
Hiába sikolt vadul ajakam,
Te már nem lehetsz soha enyém többé,
Köztünk egy dűmon sötét átka van;
Téged áldalak! — Te csak gyenge voltál,
Mikor így vérzéd össze lelkemet,
De a ki rábirt — azt... azt a jó Isten
Mindkét kezével verje meg!...

Herold Gyula Béla.

NE BIZAKODJUNK EL.

— Legenda. —

Sok századdal ezelőtt élt Franciaországban egy fiatal kovácmester. Ugy hívták hogy: Illés. Isten oly

tehetséggel áldotta meg, hogy bármiféle érekből bámulatos műdarabokat tudott készíteni. Mivel azonban szegény volt, azért többnyire csak vasmunkákat készített. De mily csodás művészettel! Egy sisak, egy vért, paizs, kard, zabla, mely az ő kormos kezeiből kikerült, nagyobb értékű vala, mint a gyémántokkal kirakott arany billikom. Művészetét még a lovak patkóira is kiterjeszté, oly szabatosan és finomul készítvén azokat, mint valamely műora kezeiket. Pedig csupán háromszor melegíté meg a vasat, melyet más kovácsnak legalább hatszor kellett volna kohóba dugnia.

Nagy lett az ő híre messze földön. Hires fényes lovakok keresték föl az Illés mester kis faluját, hogy általa vértket és kardokat készíttessenek. Az „Arany naphoz” címzett vendéglő, mely műhelyével szemben áll vala, alig győzte befogadni az utasokat és délcég paripákat. Illést a nagy dicsőség egészen elkábította. Oly kényes lett, hogy az Ur kegyelméről megfellekedék s göggyében ezt iratta lakásának ajtajára: „Illés a mesterek mestere, a legfőbb mester.”

Isten pedig látván a gögös embert, elhatározá, hogy büntető igazságát fogja vele éreztetni. De a kegyes Üdvözítő pártját fogta, mondván: „Uram! bocsáss meg neki, mert ő is az én nyájambhoz tartozik. Én három nap alatt jó utra terelem őt.”

És az Üdvözítő egy napsugáron leszállott a földre, áttöltvén szegény kovács legénynek; hátán tarisznya, kezében vándorbot, sarui porosak, mintha messziről jönne. Főlkérésé Illést, kinek műhelye előtt éppen egy paripa állott, melyet vasalni kellett volna. A mester az állónél verte a vasrudat. Patkót csinált. Vándorunk beszél hozzát:

— Mester ur! én messziről jövök. Sok szépet hallottam ön felől; azért szeretném, ha legényének megfogadna.

Illés, ki büszkén azt hívé, hogy senki sem tudna kedvére dolgozni, nagy hetykén veté oda e kérdést:

— Hát aztán mit tudsz te készíteni?
— Egyet mást, mint egy kovácslegénytől kitalik.
— Teszem azt: tudnál-e ilyen patkót csinálni és hány melegítésre? He?

— Egy melegítésre! — válaszol hirtelen a vándor.
Illés nagyot néze, elvörösödék és szóla:
— No, hát hadd lám! Csinálj éppen ilyen patkót s tisd föl azonnal itt e lóra!

A legény pár perc alatt, egy melegítésre, elkészíté a patkót remekül, hibátlanul. Aztán megfogja a lónak a lábát, övéből nagy kést von ki s elvágja vele éppen a combjánál. A ló azonban nyugodtan állott három lábbon is, mintha semmi sem történt volna vele.

Illés csak nézte, hogy mi lesz má ebből. A legény oda vitte a lólabát a sutusztalhoz, rászegezte a patkót, aztán visszailleszté a sebhelyhez s a ló készen volt. Vigan ugrándozék, mintha csak most szabadulna ki a ménésből.

— Nos, mester ur, hogy tetszik? Jól csináltam-e? — kérde a legény.

Illés csak úgy hüledezett bámulatában, de azért fitymálva felelt:

— Hát hiszen így is jó; de jobb egy, ahogy én szoktam!

De szívében föltámadt az irigység és gyűlölet s csak azon volt, hogy szép módjával megszabaduljon a furcsa segédől. Délben tehát elküldé őt egy szomszéd faluba, megbízván annyi mindenféle végezni valóval, hogy három közönséges legény egy hét alatt sem intézte volna el.

Alig hagyta el vándorunk a falut, rögtön egy fényes lovag érkezett oda. Gyönyörű pej lova büszkén fgetett, rajta minden eszköz ragyogott az aranytól. Sisakján

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodálatos laurus-írja, mely visszavarázsolja a régi kebel elvesztett ifjú tődeségét, ruganyos teltségét. A testbőrt báromny-lágyagúvá és eslyemfényűvé varázsolja. — Ezen csodálatos ír gyógynövényekből készült, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. — Törvényesen védve. — A pénz beküldésével vagy utánvételleg megrendelhető a „STEAROPTINUM“ laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.

ünnepeken leendő kiosztás végett aránylagos számú példányban beszereztessek. Felbivom a kir. tanfelügyelőséget, hogy ezen rendeletemet az állami, államilag segélyezett községi, valamint magánjellegű minden fokozatu népoktatási intézetekben haladéktalanul hirdesse ki és a könyv beszerzését az ifjúságnak ajánlja. A könyvet az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság adta ki. Wlassics Gyula.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy tárgyalása végett folyó hó tizenhetedikén délelőtt a vármegye székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlésen báró Vojnits István főispán elnököl, a ki azt pont 9 órakor megnyitván, üdvözlő a törvényhatósági bizottság tagjait és a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésével ifj. Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánok feljegyzésével pedig Bertolino Sándor t. főjegyzőt bizza meg.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást tettük:

Pénztárak rovincsolása.

A közgyűlés első sorban az 1886. évi XXI. t. c. 475. §-ának 1) pontja értelmében rovincsoló bizottságot választ a vármegyei pénztárak és az ebben kezelt alapok váratlan rovincsolására.

Kiküldettek: Mihályi János elnök, dr. Molnár Károly, Városvárosi bizottsági tagok, Pribil Ernő vármegyei főjegyző és Zottományi Mihály vármegyei főszámvevő azzal, hogy eljárásuk eredményéről a legközelebbi rendes vármegyei közgyűlés előtt fognak beszámolni.

Átiratok.

A megyei közigazgatási bizottságnak átirata a zombor-bezdáni th. kongóteglá-utra szükséges kongóteglá szállításának biztosítása iránt. — A szállítással Méré Ignác bízott meg.

Az állandó bíráló választmány elnökének átirata, melylyel a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak jövő évi névjegyzékét bemutatja. — A névjegyzék felolvasatott és záradékolása elhatározott.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata az adai ipartestület alapszabályainak módosítása tárgyában. — Ugyanannak átirata az ó- és újfuttaki ipartestület alapszabályainak módosítása tárgyában. — A módosítás nem engedélyeztetett.

Alispáni előterjesztés.

Alispáni előterjesztés Czimer Illés és neje terhére előlegezett eljárás költségeinek havi részletekben való törlesztésére iránt. — Az engedély megadott.

Ugyanannak előterjesztése a szabályi szolgabírói irnoki lakás bérbeadása érdekében kötött szerződésnek jóváhagyása iránt. — A szerződés jóváhagyott.

Alispáni előterjesztés az 1900. évi számadások megvizsgálására hivatott közgyűléseken az elnöki tisztek kik által leendő viselése tárgyában. — A névjegyzék felolvasatott.

A vármegyei alispán előterjesztése a választott megyebizottsági tagok névjegyzékének kiigazítása iránt. — A választás hatánapjára december hó 3. napja és a pótválasztás hatánapjára december hó 21-ik napja tűzött ki.

Felbuzósítások.

Markovits Béla katymári segédjegyző felbuzósítása Katymár község képviselőtestületének helyettesi minőségének idejére a lakbér megtagadása iránt hozott határozata ellen. — A felbuzósítás a határozat elfogadásával elutasított.

Posgay Imre felbuzósítása B. Petrovosszellő községnek a megtörtelt tanítói állás javadalmának megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. — A felbuzósítás elutasított.

Gere Imre Ferenc és társa felbuzósítása Zenta városának az orom alatti berékek bérlete tárgyában hozott határozata ellen. — A felbuzósítás elfogadásával a község újabb határozat hozatalára utasított.

meg hosszú fehér tollat lengete a szellő. A kovácsműhely előtt megállott, parancsolván:

— Mester ur! vasalja meg a lovamat; de vigyázzon ám, hogy baja ne történjék. Én addig befordulok a vendéglőbe ebédelni. Siessen!

Illés megörült, hogy most alkalma lesz az új patkolási módot megpróbálni, úgy amint azt a furesa segédjől látta. És úgy tön, a miként gondolá. Elmetszé a paripa egyik lábát, hogy patkót verjen rá. De a paripa azonnal összerogyott; vére mint a bércei forrás, vastag sugárban patakzott ki. A mester szörnyen megijedt, szinte izzadt belé.

Rémületében egyszer csak azt veszi észre, hogy segédje mellette áll, mondván:

— Mester ur! amit ön rám bízott, már végrehajtottam. Nini! de mi lelte ont? De sápadt!

Illés nem birt felelni; nyelve sehogy sem akart forogni, némán mutatott a vérében vonagló paripára. Az idegen oda tekintvén, szelíden vigasztalta őt.

— Ha csak e miatt szomorkodik — ugymond — akkor segíthetek rajta.

És azzal kezébe kapván a lólabát, odailleszté helyére. Az állat tüstént meggyógyult, felugrott s vigan nyertett.

Ekkor Illés mester szeméről lehullott a hálgyog; fölismerte az Űdvözítőt s leborulván, imádá.

Az Űdvözítőt pedig, kit mennyei fényesség sugárzott körül, kinyujtván kezét, mondá:

— Szerencséd, hogy magadba tértél. Bűnöd meg van bocsátva. De őrizd lelkedet a nagyravágyástól! Tanuld meg, hogy ha „mesterek mestere” vagy is, de a „legfőbb mester” az én vagyok.

Illés fölemelkedvén a porból, látta, hogy a paripa főnn a magasban lebeg. Patkója villámokat szórt szikra helyett. A rajta ülő fényes lándzsás lovag szent György vitéz volt. Az Űdvözítő arca a felhők közül szelíden mosolygá reá.

E naptól kezdve Illés is lovagjává lett szenvedélyének, okosan fékezvén annak elbizakodó s kirugó csikóját az alázatosság erős zabláival.

Nem ártana, ha a nagyravágyó emberek követnék e példát.

F. B.

Bozsits Mihály és társai felbuzósítása O-Kanizsa községnek a fuvarosok díjai tárgyában hozott határozata ellen. — A község a kifutásra utasított.

Riegler Rezső felbuzósítása Obrovác községnek a végrehajtói fizetés felemelése tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat feloldása mellett a község újabb méltányosabb határozat hozatalára utasított.

A b. petrovosszellő g. kel. iskolaszék felbuzósítása Petrovosszellő községnek Kekits Lenka tanítónő helyettesítési díjai tárgyában hozott határozata ellen. — A felbuzósítás elfogadásával a község újabb határozat hozatalára utasított.

Bene József felbuzósítása Matheovits községnek a gazd. ism. iskolai tanítói díjai tárgyában hozott határozata ellen. — A felbuzósítás elfogadásával a község újabb méltányosabb határozat hozatalára utasított.

Polyák György és társai felbuzósítása Zenta városának a gimnáziumi épület kibővítése tárgyában hozott határozata ellen. — A felbuzósítás elutasított.

Községi határozatok.

Bajmok község határozata a tanonciskola felállítására tárgyában. — Jóváhagyott.

Nemes-Militics község határozata a kéményseprő díjai tárgyában. — A jóváhagyás megtagadott.

Temerin község képviselőtestületének határozata Balassy Mihály irnok részére szabadságidő engedélyezése iránt. — Jóváhagyott.

Zenta város képviselőtestületének határozata illetve az árvaultgyi szabályrendelet módosítása. — Véleményezésre a vármegyei árvászeknek kiadott.

Prigl-Szt-Iván községnek határozata a lecsapolási költségekre 64,000 koronás kölcsönnek felvétele tárgyában. — Jóváhagyott.

Zenta város határozata Bergel Szerén boltbérlete tárgyában. — Jóváhagyott.

Ugyanannak határozata a vásári helypénzszedési bérösszeg leszállítása tárgyában. — 100 korona elengedett.

Ugyanannak határozata a Bruckner testvérek cég boltbérlete tárgyában. — Ugyanannak határozata Kraszt József boltbérlete tárgyában. — Ugyanannak határozata Sztojánovits Arzén boltbérlete tárgyában. — Jóváhagyott.

Gyurgyevő község határozata Szovlyanszky Todor, Musitzky Todor és Pópits Pál tanulók segélyezése tárgyában. — 240—240 korona jóváhagyott.

Ugyanannak határozata egy adóvégrehajtói és egy kézbesítő irnoki állás rendszeresítése tárgyában. — Ugyanannak határozata az adóvégrehajtó és kézbesítő irnok fizetése tárgyában. — B. Dorozslo község határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — Ugyanannak határozata Dormány Mihály és Pertl József segélyezése tárgyában. — B. Keresztur község határozata az 1899. évi elemi kár megállapításakor felmerült költségek miképi fedezése tárgyában. — Ada község határozata Czilezer Jakab és társai tartozásának leírása tárgyában. — Ugyanannak határozata Konczik Sándor törlési engedélye tárgyában. — Tiszakálmánfalva község határozata a kisedővoda felállítására tárgyában. — O Futtak község határozata a kertész fizetésének felemelése tárgyában. — Felső-Kovil község határozata ingatlan vétele illetve eladása tárgyában. — Ugyanannak határozata a gör. kel. hitközség részére haszonélvezetűl átengedendő ingatlanok tárgyában. — O-Kanizsa község határozata egy toronyóra vásárlása tárgyában. — Jóváhagyott.

Ugyanannak határozata a községi képviselők termében kártérvők kinyomozójának jutalmazása tárgyában. — Csurogh község határozata a fuvarosok díjai tárgyában. — Feloldatott.

Ugyanannak határozata a fogyasztási adókezelési jutalék hovaforrása tárgyában. — Ugyanannak határozata a községi kézbesítő előlege tárgyában. — Mosorin község határozata Bacskalits Gyóka tartozásának törlése tárgyában. — Prigl-Szt-Iván község határozata ingatlan eladás tárgyában. — B. Martonos község határozata a balasztársulat terhére irt követelés leírása tárgyában. — Gákova község határozata a harangozó fizetésének elemelese tárgyában. — Jóváhagyott.

Bácsujfalu község határozata a kéményseprő díjai tárgyában. — Feloldatott.

Titel község határozata egy kiségitő végrehajtó alkalmazása tárgyában. — Káty község határozata a községi orvos látogatás díjai tárgyában. — B. Petrovosszellő község határozata a gör. kel. püspök fogadtatási költségei tárgyában. — Baracska község határozata a fogyasztási adó ellenörök díjai tárgyában. — Parabuty község határozata az iparos tanonc iskolai tanítók díjai tárgyában. — Mohol község határozata Máty Lázó segélyezése tárgyában. — O Sztapár község határozata a munkás segélyalap létesítése tárgyában. — Jóváhagyott.

Mohol község határozata Csaby Julianna törlési engedélye tárgyában. — Feloldatott.

Walter János és Walter Jakab kucurai lakosok kérvénye kiirtott lovuk után részökre segély megállapítása iránt. — Ifj. Kolety Miklós pacseri lakos kérvénye hasonlót tárgyban. — A segélyösszeg megállapított.

O-Becse község képviselőtestületének határozata fogyasztási adópótlék tárgyában és ellene a községi eljárás elterjesztése. — Jóváhagyott.

Nyugdíjazások.

A megyei nyugdíjkezelő választmányának határozata özv. Csopor Gyuláné özvegyi ellátása és temetési járuléka tárgyában. — Az özvegyi ellátás folyó évi október hó 1-től 960 koronában megállapított, a temetési járuléka utalványozás megtagadott.

Luszkánzy Bertalané kérvénye özvegyi ellátásért. — 620 koronában megállapított.

Budánovits Árpád nyugalmazott bajmoki jegyző kérvénye szolgálati 2 évek, melyet helyettesi minőségben töltött pótlólógus beszámítása iránt. — Bereczkó Dénes kérvénye terhére helyettes jegyzői minőségben kivetett 66 kor. 68 fillér nyugdíjjáruléka elengedése iránt. — A kérelem elutasított.

Községi határozatok.

Csurog község határozata a népszámlálási költség megállapítása és ellene a községi jegyző által bejelentett felbuzósítás. — Kolluth község képviselőtestületének határozata a tanítói nyugdíjalpra fizetendő 30 fillér beirattási díjnak a községi közpénztárból leendő fedezése tárgyában. — Ada község képviselőtestületének határozata a 14000 koronás kölcsönnek felvétele tárgyában. — Jóváhagyott.

Uj-Verbász község 1899. évben behajthatlaná vált követeléseinek leírása. — Sztanisits község képviselőtestületének határozata a behajthatlaná vált községi pótdadók és régi közmunka tartozások leírása tárgyában. — Leirattott.

Számadási ügyek.

Lok 1900. év pótköltségvetése. — Jóváhagyott. Káty, Goszpodince, Mélykut, O-Morovica, B. Dorozslo, Gyurgyevő, Bács Földvár és B. Szenttamás 1901. évi községi költségvetései. — Bács-Földvár kivételével jóváhagyott.

O-Kanizsa, O-Kér, Tiszakálmánfalva, Glozsán 1900. évi, Lality, Turia, Bodrogh-Monostorszegh, Alsó-Kovil, B. Feketehegy, Mélykut, O-Morovica, Csavoly, Paraga 1901. évi községi közüti költségvetései. — Bezdán 1897, Uj-Futtak 1898 és O Soóvé 1899. évi közpénztári számadásai. — Részben felmentő, részben marasztaló határozatok hozattak.

Bizalmi férfiak választása.

A közgyűlés az 1897. évi XXXIII. t. c. 14. és 15. §-ai értelmében alakítandó bizottságokba megválasztotta egy évi időtartamra bizalmi férfiakul:

a) a szabadkai kir. törvényszék területére: Bezeredy István (Szabadka), Herczeg Ede (O Kanizsa), ifju Tóth József (O-Kanizsa);

b) a zombori kir. törvényszék területére: id. Ertl János (Szónta), Fernbach Antal (Zombor), Geringer Pál dr. (Zombor), Jovanovits Mladen (O Szivac), Trischler X. Ferenc (Hódságh), Mezey Zsigmond (B. Kula);

c) az újvidéki kir. törvényszék területére: Dungserszky Lázár (B. Szt-Tamás), Dungserszky István (B. Szt-Tamás), Eigl József (O-Futtak), Fernbach Lajos (Temerin), Gombos Béla (O Becse), Nagy István (N. Palánka).

Jegyzőkönyv hitelesítés.

Ezzel a közgyűlés tárgysora letárgyalatván, báró Vojnits főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére folyó hó 17-ének d. u. 5 óráját tűzte ki és a jegyzőkönyv hitelesítésére Karácson Gyula alispán elnöke alatt id. Mihályi János, dr. Molnár Károly, Zakó Milán, Szemző Gyula bizottsági tagokat küldi ki.

A közgyűlés báró Vojnits István főispán felkérésével ért véget.

Színház.

A kornevillei harangok.

— Operette 3 felvonásban. Írták: Clairville és Gabet. Zenéjét szerző Planquette Róbert. Színtre került esütőtorokón, november 15-en. —

Egészen telt ház előtt került színtre ez idényben először Planquette bájos zenéjű, regényes operettjeje.

Első sorban Palfy Nina Szerpollotjét kell dicsérettel kiemelnünk. A mai estén újra csak arról tett tanuságot szintársulatunk e kiváló művésznője, hogy úgy gyönyörű, erőteljes hangja, mint kedves játéka miatt méltán irigylhetik őt tőlünk a legelső vidéki színpadok is. — Méltó partnere volt Békéfi (Grenisó), a ki gyönyörű, kellemes tenorjával, hangjának iskolázottságával ritka művelvezetben részesítette a hálás tapsoló közönséget. — Kiváló alakítást mutatott Deák Péter Gáspár apó szerepében. — Hűeküdt kedvesen énekelte Bim Bam-ját; de kevéssé nyílt alkalma, hogy a magasabb registerekben iskolázott hangjának szép koloratúrját érvényesíthesse. — Szimpatikus megjelenés volt Iványi Henri marquis szerepében. Hangterjedelme nem volt mindentűt elégséges, sok tremolójában pedig néha majdnem elveszett a melódia; legjobban tetszett utolsó nagyobb énekszámá biztos intonálásával. — Szalóky, Vadász egy pár jelenetben jóízű derűtliséget kellettek mókáikkal. A többi szereplők is jók voltak; csak a kar nem volt mindig kellő taktusban s a kardiolosok számuk csekély voltát néhol az összkarból kellemetlenül kibangzó kiabálásukkal igyekeztek ellensúlyozni.

F.

Szulamit.

— Keleti opera 4 felvonásban. Írta: Goldfaden, zenéjét szerző Davidsohn E. — Színtre került szombaton, november 17-en, ez idényben utoljára. —

E második előadást az tette érdekessé, hogy Szulamitot Palfy Nina, Absolont pedig Gyárfás adtak ismert művészetükkel. A többi szereplők a régiéek voltak.

Sophokles „Elektra”-ja.

— Színtre került másodsor november hó 18-án. vasárnap délután, félhétjárákkal. —

Dicsérettel kell adoznunk színházunk vezetőségének, hogy a világirodalom legnagyobb tragikusának e remekjéet delutáni gondos előadásban is színtre hozatta. A nem nagy számú közönség — közte lelkes kis deakcsapat — hálás figyelemmel élvezte Ardaynak (Elektra) minden tekintetben kiváló, megrázó tragikai alakítását. Murányi (Chrysothemis), Perczel M. (Klytaimnestra), Lomniczy (Orestes), Berki (a nevelő szerepében) szintén nagyban hozzájárultak, hogy az előadás teljesen kielégítő legyen.

F.

A takácsok.

— Színmű 5 felvonásban. Írta: Hauptmann Gerhardt, fordította: Komor Gyula. Színtre került november 18-án este. itt először.

Egy cseppet se lehet csodálni, hogy e darab előadását Németországban s másutt is eltiltották a munkás osztályt lázító iránya miatt. Költői műnek ilyen feladata nem is lehet. De művészetű szempontról is számos kifogás alá esik e színmű. Cselekvénye ugyszólván nincs és így hőse sincs, a ki küzdjön, a kinek személye az események középpontja lenne. Képsorozat az egész. De micsoda képek sorozata! A nyomor rettentő valóságában így még aligha jelent meg színpadon. Más, ha leírását olvassuk s egészen más, ha szemünkkel látjuk, fülünkkel haljuk. — A színpad nem lehet szegények háza, nem lehet kórház, a hol az éhségtől kiaszott, emberi formájukból kivetkezett szerencsétlenek: félkezűek, sánták, vakok, elgörbült tagu szélhűdésesek, bambán vigyorgó néma hülyék, nyavalyatörősek keresetten összeszűfolva lézengenek, fetrengenek — minden cél nélkül, azaz, hogy a legerőszakosabb hatás-hajhászat céljából. A visszataszító, a rut is tárgya a költészetnek, csakhogy költőileg tárgyalva. Tárja fel a költő a sebeket, ha még oly véresek, még oly undorított is, — de aztán kösse be gyógyító balzsammal, s vigasztalja meg a kétségbeesőket.

Hauptmann nyitva hagyja a sebeket a maguk borzalmasságában, s nem is igyekszik gyógyítani. A szegény takácsok föllázadnak az elnyomó gyárosok ellen, s a

lázadás vére fulad. Hallunk ugyan valami távoli szóbeszédet arról, hogy egyik gyáros megígéri a munkabér fölemelését, de szemünk előtt látjuk, hogy istenfelő, sorokban megnyugvó jámborok pusztulnak el a vérengzésben. Ez nem költői igazságszolgáltatás. Még az sem, hogy egyik véresszáj sztrájkoló Istenhez fölebbez: „Adj jobb sorsot a szegény takácsoknak!” S ezzel végződik a darab.

A legvérengzőbb tragoedia is kiengesztelő, megnyugtató hatású; fölemelő. E színmű a mesterségesek, felizgatott, felháborított kedélyeket semmivel sem csillapítja le, s a közönség lesujtva távozik a borzalmak helyéről.

Kiemelkedő szerep egy sincs a darabban, s így az előadókrol sem lehet külön szólni. Általában jól játszottak, csak itt-ott a szerep nem tudás miatt volt észlelhető némi vontatottság.

Jellemző a közönségre, hogy némely jelenetet komédiának vett, s például a lázadók vad tömegének rombolását harsogó kacagással fogadta, s csaknem megjáratá. A nézőtér meglehetősen hézagoss volt.

R.

Hangverseny.

A zombori felső kereskedelmi iskola ifjúságának hangversenye, mely november 17-én, szombaton folyt le a „Vadászkürt” szálló termeiben, a közönség előzetes várakozását teljes mértékben kielégítette, s mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben fényesen sikerült. Elismerés illeti az intézet érdemes igazgatóját és tanári karát, hogy a tanuló ifjúságnak, mely jövőre hivatásához képest szaktanulmányokkal úgy is tud valahol, módot és alkalmat nyújt lélekfűtő és nemesítő szórakozásra, s arra is, hogy az iskolából egyenesen az életbe kilépő ifjak a szükséges társadalmi eszaltságot, ügyességet is elsajátítsák. Hiszen az iskolának nem csak oktató, hanem nevelő feladata is van.

A hangverseny a mult számunkban közölt műsorozat szerint folyt le. Ellenberg „Török induló”-ja nyitotta meg a sort, melyet a műkedvelő ifjú zenészek szépen összevágó játékkal adtak elő. Prokópy Imre, tanár, társának Novákovits Izidornak humoros „Jellemző apróságait” olvasta föl, állandó derültséget kelteve a közönségben. (E humoros felolvasást jövő számunk tárcájában közöljük.) Volt komoly és vig szavalt is. Goldfahn G. felső o. t. Csengey Gusztávnak „A fogoly lengyel” című gyönyörű balladáját szavalt, — Gärtner Benedek felső o. t. pedig Garay János „Obsitos”-ának kevésbé ismert második részét; mindkettő nagy hatást ért el. A „Rákóczy Rodostóban” című ismert melodráma a tárgysorozatnak egyik legszebb pontja volt. Kiss Antal, középső o. t. mélyen átértzett, lelkes szavallat Kakas Béla középső o. t. kísérte zongorán kellő mérséklettel és kifejezően. Weber: „Bivós vadász”-ának gyönyörű részletét Kakas Béla zongorán, Walter Kálmán harmoniumon (középső o. tanuló) és Neugebauer Ernő (alsó o. t.) hegedűn adták elő a műkedvelőségen fellélemelkedő szabatos játékkal. A közönség meg-megújuló tapsal jutalmazta a közreműködőket. A nagyszámú énekkel két számmal szerepelt s különösen a népdalok nagyon tetszettek.

A kifogástalanul rendezett hangverseny után az ifjúság táncra perdtült s a jókedvű mulatság igazán virradtig tartott. Az első négyest a nagyterem hosszában két tömött láncban táncolták, — s ez a közönség számára is mértéke szokott lenni. Nagyszámú, fényes közönség mulatott az ifjúsággal s gyönyörködött az ifjúság mulatságában.

A karzaton a szerb nő- és férfi-tanítóképző ifjúsága, mint a társintézet szívesen látott vendége, volt jelen s többen később a táncba is belevegyültek.

A közönség s az ifjúság egy minden tekintetben sikertült mulatság emlékével gazdagabb.

Ujdonságok.

Erzsébet királyné emléke.

— Gyászünnepe az iskolákban. —

Évről-évre kegyelettel ünnepli a közönség november hó 19. napját, a megdicsőült királyasszony Erzsébet névnapját. Az egész országban könnyekkel és imával áldoznak e napon a szent asszony áldott emlékének. Városunkban is minden évben megünnepelik e napot. A templomban szentmisét mondanak, az összes iskolákban pedig emléktűnnepeket rendeznek. Így volt ez tegnap is.

A *rom. kath. népiskola* halás kegyelettel ülte meg boldogemlékü nagyasszonyunk névnapját. Reggel nyolc órakor ünnepélyes gyászmisét mondott Resch Ignác hitoktató. Utána a népiskola előcsarnokában gyűltek össze a tanulók. Az V. és VI. osztály „Egek ékessége” című énekkel nyitotta meg az ünnepet. Azután Szántó-Károly szép, megható szavakkal méltatta elhunyt nagy királyné életét s azt a fájdalmat, melyet halálával az ő hű magyarjainak okozott. Buzdította a tanuló ifjúságot, hogy tündöklő erényeit a jóságos királynénak kövesse s mindig halálával és kegyelettel emlékezzék meg a magyarok őrangyaláról. — Az V. és VI. osztály által énekelt „Erzsébet királyné” című gyönyörű énekkel véget ért az ünnepély.

A *felső kereskedelmi iskola* tanuló ifjúsága és tanári kara délelőtt szentmisét hallgatott, melyet Buday Gerő főgymnáziumi hittanár celebrált. A mise után visszatértek az iskolába, ahol gyászünnepe volt. Az ifjúság énekkel s „Hymnus”-t énekelt, mely után dr. Hirman Ferenc, az intézet kiváló tanára, költői lendületű remek gyászbeszédet mondott dicsőült királyasszonyunkért. A szép kegyeletes ünnepély a „Szózat”-elénekésével ért véget.

A *zombori állami főgymnázium* is kegyeletes szép ünnepélyvel áldozott a magyarok áldott emlékü nagyasszonya megdicsőült emlékezetének. Az ifjúság és tanári kar szintén résztvett az ünnepélyes gyászintézetben. A szentmise után gyászünnepe volt az iskolában. A főgymnáziumi énekkel „Erzsébet emlékére” című dalt énekelt el igen szépen és nagy hatást kelteve. Láng A. József főgymnáziumi tanár, lapunk jeles munkatársa, a kiffűtő tollu poéta gyönyörű szép emlékbeszédet mondott. A beszéd után, mely nagy hatást keltett, Ribiczey Gyula VI. osztályu tanuló szavalt el igen szépen és nagy hatással „Erzsébet emlékezte” című ódát. A gyászünnepelet a Drescher Sándor, Blumenthal Tibor és Nickl Alfréd által hegedűn, fuvolán és harmoniumon előadott „Trio” fejezte be. Mind a hárman szép és precíz játékkal tündek ki és előadásuknak mindenki örömmel tapsolt. Az összes iskolákban szűnet volt.

Személyi hir. Gozdu Elek, a zombori kir. törvényszék elnöke, visszaérkezett szabadságáról és átvette a törvényszék vezetését.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Bőszörményi Bálint zentai járásbíróági napidíjast a szerencsi járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lachstätter Ottó tanárjelöltet az újvidéki kir. katolikus magyar főgymnáziumhoz helyettes tanárrá nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélő tábla elnöke Pánczél Zoltán ügyvédjelölt szabadkai lakost a vezetése alatt álló kir. ítélő tábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A pénzügyminiszter Orlován Gyula palánkai adótárost hasonló minőségben Újvidékre helyezte át.

Szomorú évforduló. Tegnap volt egy éve, hogy Zombor város nagyérdemű polgármestere Trischler Ferenc hirtelen elhunyt. E szomorú évforduló alkalmából ma d. e. 9 órakor a megboldogult lelki fűdeért a r. k. templomban gyászisteni tisztelet lesz.

Járási bucsuestély. Mayer Károly volt hód-sághi, újonnan Bajára kinevezett járásbíró, Hód-sághról eltávozása alkalmából járási tisztelői folyó hó 27-én este bucsuestélyt rendeznek.

Esküdtbíróági főtárgyalás. Tegnap, hét-főn délelőtt esküdtbíróági főtárgyalás volt a zombori kir. törvényszéknél Kuczorszky Dávid ó-szivaci lakos napszamos rablási büntügyében. Jóval kilenc óra előtt már megjelentek a soros esküdtek és a törvényszék pontban 9 órakor elfoglalta helyét. A törvényszék elnöki tisztét Szedressy Ödön kir. törvényszéki bíró töltötte be. Szavazó bírák voltak: Orkonyi Ede és Kovacsits Cézár kir. törvényszéki bírák. A vádhatóságot Kerekes János kir. ügyész képviselte, védőként dr. Pataj Sándor jelent meg. A főtárgyalás jegyzőkönyvét dr. Csekmanek Rezső törvényszéki jegyző vezette és a tolmácsi tisztet Bikár Voin dr. bites tolmács látta el. Szedressy Ödön elnök a tárgyalást megnyitván, elővezetett a fogva lévő vádlottat, felolvastatja a beidézett esküdtek névsorát, akik közül 29-en jelentek meg. Milla Márton esküdt nem jelent meg, de elmaradását kellőképpen igazolta. Ezután kezdetét vette az esküdtek kisorsolása. Kisorsoltattak: Stein Jakab, Pekánovits Antal, Tautner Ottó, Weindl József, Gräber Ferenc, Neu György, Husveth István, Weigand János, Frey Emil, Szemző Dezső, ifj. Schwerer Jakab és Leovics György. Ugy a kir. ügyész, valamint a védelem élt visszavetési jogával. Elnök bejelenti, hogy sértett fél nem jelent meg és felhívja az ügyészt, hogy tegyen javaslatot a főtárgyalás megtartására. Kerekes János ügyész a főtárgyalás elhalasztását indítványozza, dr. Pataj Sándor pedig annak megtartását kéri. A törvényszék határozathozatal végett visszavonult és ezután Szedressy Ödön elnök a kir. törvényszék elhalasztó határozatát hirdette ki. Ezzel a főtárgyalás véget ért.

Jubileum. Az ó-kanizsai műkedvelő társulat h. hó 25-én, Katalin napján fogja 50 éves fennállását megünnepelni. A társulat tagjai ez alkalommal a „Gyimesi vadvirág”-ot adják elő.

Házasság. Hoffmann Péter dr. nőgyógyász, szombaton tartotta eskütvőjét az új-verbázi evangélikus templomban Oberländer Fülöp nagybirtokos leányával Karolinával. A násznagyi tisztet Dierner Gusztáv dr. egyetemi tanár és Seuch Károly gyógyszerész viselték.

Községi választások. Apatin község képviselőtestülete folyó hó 17-én megtartott ülésében Bácskay Béla eddigi II. segédjegyzőt, lapunk jeles munkatársát, a négy száz koronával magasabb fizetésű első segédjegyzői állásra egyhangulag megválasztotta. Ezen választás folytán előléptek: Rózsa Dezső eddigi II. segédjegyző második első segédjegyzővé, Pakáts Gyula eddigi első községi irnok pedig II. segédjegyzővé.

Esküvő. Dr. Fábán Aladár szabadkai kir. törvényszéki jegyző szombaton délután vezette oltárhoz Homonnay Szilvia kisasszonyt, Homonnay Nándor m. kir. államvasuti fölleőr leányát Szabadkán.

Irnokválasztás. Csonopla község képviselőtestülete Terezy Dezső főszolgabíró elnöklete alatt megtartott ülésén Sech J. Gusztávot és Stolicis Vladimirt egyhangulag községi irnokká választotta meg.

Uj artézi kút. Bács-Földvár községben nagy az öröm. Végre friss, tiszta forrásvizet íhatnak, felbugygyant az első artézi kút vize. Az artézi kút alig néhány száz korona költséggel lett fúrva.

Házasság. Dr. Fischhoff Zsigmond bajai ügyvéd, folyó hó 25-én vezeti oltárhoz Maller Irén kisasszonyt Duna-Patajon.

Néptanítók pótdoája. A közigazgatási bíróság 1900. évi 779. sz. elvi jelentőségű határozatával kimondotta, hogy a néptanítók által tanítói minőségükben birt földet után sem a tanító, sem az iskola fenntartó tkvi tulajdonos testület községi pótdoával meg nem róható.

Uj egyiptomi szivarkák. Az eredeti külföldi dobánygyártmány-különlegességek árjegyzékébe M. Melchrius et Co. kairói gyárából számozó következő három új faj eredeti egyiptomi szivarka került újabban forgalomba: „Aida” arany véggel; 100 darab eredeti csomagolásban 10 korona, „Horus”, 100 darab eredeti csomagolásban 8 korona, „Samson”, 100 darab eredeti csomagolásban 7 korona; 25 darab eredeti csomagolásban 1 korona 76 fillér.

Két évi feyház egy tyukért. Utvics Pál zombori napszamos a mult év április hó 12-én egy zsákot cipelt a vallás és a rendőri őrszert vezetője megállította: Mit visz a vallás kérdezte? Egy rossz zsákot. Mi mozog benne? folytatta a vallást. Semmi, a vallam megrándult egy kicsit. Mutassa csak. A zsákban csak-ugyan volt valami, a mit Utvics egy ketrekből lopott. A zombori törvényszék a tyukbuzsra éhező tolvajt nyolc hónapra börtönrre ítélte, a mit a szegedi tábla, tekintve, hogy már többször volt lopásért büntetve, két évi feyházra változtatott. A kuria helyben hagyta ezt az ítéletet.

Gyilkosság. Bács-Földváról írják lapunknak: Jankovics Kuzmán és Malner Péter bács-földvári lakosok szombaton este vígan ferbliztek egyik kocsimában. Azonban az egyik „zakasszán” összevesztek, mire Jankovics annyira dühbe jött, hogy kését markolatig döfte Malner szívébe, ki szörnyet halt. A gyilkost elfogták.

Nagy idők tanuja. Repka Jánosné született Tomencsek Eleonóra, a ki a magyar szabadságharcban vett részt, Mélykúton 99 éves korában végelegyengülésben elhunyt. A köztiszteletben álló matronát nagy részvét mellett temették el. Áldás emlékére!

Zentai fü levele a kínai harcterről. Zentáról írják lapunknak: Rendkívül érdekes levelet kapott özv. Benes Andrásné — fiától Sándortól, a ki 3 hónap előtt az „Elisabeth” nevű osztrák-magyar hadihajón, mint ágyu tüzelő mester mozgósítottatott Kinába. A levelet, mely szeptember hó 24-ikéről van kelteve, egy német hadihajó továbbította bélyeg nélkül, itt azonban utólagosan meg kellett fizetni a postadíjat. Peking elé szeptember hó 16-ikán érkeztek Benes és már 17-ikén kemény harcot vívtak a többi nemzetközi csapatok társaságában a boxerek ellen. A boxerek mintegy 15000-en lehetnek és csak 2 napi véres harc után sikerült a nemzetközi csapatoknak őket visszazsoritani Pekingtől 2 óra jársnyira. A véres harcban a nemzetközi hadseregéből aránylag igen kevesen, a boxerekből annál többen pusztultak el. A boxerek Benes állítása szerint is gyáva katonák, de szörnyen kegyetlenek. Körülbelül 8 napi kemény harc után fáradtan vonultak be Pekingbe Benesék, a hol kaszárnyának a volt hadügyminiszter palotája mesés pompával van berendezve. Milliós- és milliós értékű szebbnél-szebb tárgyak hevernek ott gazdátlanul. Rengeteg sok selyem és ébenfa butorok, vázák, a mit unalmukban jobbra-balra dobálnak a nemzetközi katonák. Remek szép dolgok a kínai házi búrbundák, a mik belül drága selyem hímzéssel vannak kibélelve, kívül pedig a legdrágább bőrből készültek. Egy ilyen bunda értéke öt, hat sőt 800 frtra is rug és a katonák lópokrónak használják vagy a legjobb esetben maguk takaróznak vele. Az az ágy, a melyben Benes alszik, finom ébenfából készült arany, és ezüst elefántosont díszítéssel. Benes ha pénze volna, szívesen adna érte 2—5000 frtot, mert ugymond: még akkor is nyerne rajta szépen! Többször felsőhajt levelében Benes, hogy hej csak nagyobb volna a „brodsack”, mennyi kincset tudna ott elrejtetni, de a „brodsack” csupán a „forsrifos” dolgokkal megtömve, olyan nehéz, hogy alig várják, hogy attól is megszabadulhassanak. Benes Sándor az alkalmatlan „brodsack” dacára is biztosítja az édes anyját, hogy selymet, kisebb tárgyakat majd hoz onnan eleget. Peking városról különben az elragadtatás hangján ír. A mint írja, az valóságos „paradisom” és most „ezerféle katonaság dulja, rombolja, türi, zuzza és égeti”. A sok millió értékű vagyont „lábbal tiporják”, de ő, már t. i. Benes, nem tud oly kegyetlen lenni, nines szíve hozzá, hogy egy szép, értékes tárgyat, boszuból vagy unalomból összetörjön. Az az ut, a mely uton Benesék Pekingbe érkeztek, emlékeztet a „szomorú emlékü tatárjárásra”, mert a felgyújtott, elpusztított városok és utak telve vannak rotbadózó holttestekkel... Szegény kínaiak; sóhajt fel végül Benes Sándor — „végül van már ezeknek egészen”, mert ha mozogni mernek, annyi itt a katonaság, hogy egy-kettő halomra lövöldözötték őket. Benes Sándor, a mint levelében többször felemlíti, nem fél a haláltól, az „egész csak egy nagy véres harci mulatság.”

Rablók a kolostorban. A „Pesti Napló”-ban olvassuk a következő hirt: Tegnapelőtt éjjel hat főlegyverkezett rabló megszökött be a bogányi kőfállal körülrített kolostor udvarába. Először is a cselédséget megkötözték, aszójukat betömtek, azután a zárdafőnök ajtaját fölfeszítették. Vajnovics Plátó zárdafőnök halálra rémült, amikor a főlegyverkezett rablók a szobájában megjelentek és pénzt követeltek tőle. Nem is kísérelte meg az ellenszegülést, hanem minden pénzt átadta a rablóknak azzal a kijelentéssel, hogy a többi pénz az épület másik részében van elhelyezve. A kalugyer növények között — kiknek lakosztálya a földszinten van — egy Bogdanovics Sztévo nevű ember kint járt az udvaron, amikor a rablók a kerítésen bemásztak. A sötétségben azonban nem vették észre s így az alatt, míg a rablók a cselédséget kötözték meg, kimászott a falon és a szomszédos lakókat értesítette az esetről. A fölámázott lakosság főlegyverkezve éppen akkor ért a zárdához, amikor a rablók a zárdafőnökkel a pénztárhelyiségbe akartak menni. Amint a nagy lármát meghallották, a kerítésen keresztül elmenekültek, de a tömeg utánuk ment, miközben különösen lövöldöztek egymásra mindaddig, míg a rablók sikertült az erdőbe menekültek. Lövöldözés közben az üldöző lakosság közül Cevenic Dusan és Popp Pántó súlyosan megsérültek, úgy hogy felgyógyulásukhoz nincs remény. A csendőrséget még az éjjel értesítették az esetről, mely nyomban megkezdte a rablók üldözését, de azoknak az éj folyamán alighanem sikerült átmenekülni a Dunán Szlavoniába. Elfogatásuk iránt az intézkedés megtörtént.

Vicinalis történet. A szabadka — ó-becsei vonalon Karjad és Zenta állomás között történt meg az alábbi jellemző kis eset: Kalmár József zentai tanügyi polgár befelé igyekezett a városba és e végből a karjadi állomáson fel akart szállni a vicinalisra. Már messziről látta azonban, hogy a vonat beun van már az állomáson, integetni kezdett tehát, hogy a vonatvezető — mint ez már azon a vonaton szokás — várja be, de mikor a vonat mégis megindult, Kalmár József a szántóföldön át eléje vágott és a már csaknem teljes gözzel robozó vonatra föluggott. A zentai rendőrkapitányaság ezért a „tempó”-ért 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

Borászati zsebnaptár. A „Borászati Lapok” zsebnaptára 1901. évre most hagyta el a sajtót. A szőlőművelés és bortermelés kérdéseim kivül ismerteti az erre vonatkozó törvényeket és rendeleteket. A naptár a hozzá csatolt jegyzéknappal 3 korona.

Egy libamáj története. Valaki, a kinek ügyes bajos dolga volt a zentai kir. járásbírósnál, úgy akarta megpuhítani a referens bíró szívét, hogy egy gyönyörű példány libamáját küldött, mint „jóakaratu ismeretlen” az illető bírónak. A bíró számúlos a ritka példányt az ottani rendőrséghez, a hol nyilvános árlejtés utján potom 50 fillérért ment át egy inyen birtokába.

Zsebelés az állomáson. A szegedi rókusi vasuti állomáson vasárnap éjjel zsebelés történt. Korbach János prigl.-sz.Iváni kendermunkás átutaztában sajnálta a szállodai költséget és a munkásnép szokásaként ledőlt a harmadosztályu váróteremben. Mikor éjféltájban fölébredt, 220 koronát tartalmazó tárcája és egy tula órája eltűnt. A nyomozást teljesítő rendőr megállapította, hogy a tettes egy 18—20 év körüli, tagbaszakart subanc lehet, a kit többen láttak az alvók körül járkalni. A rendőrség most keresi ezt a szürke ruhás fiatal embert.

Rizstermelés vármegyénkben. A kistapár—ujvidéki csatorna mentén vannak a magyar rizshelyek. Többi közt 270 kat. holdon termel Krieger József is a tozsaí határban. Meglehető biztos terméket ad ott a rizs, mert a föld jó és a víz bő és meleg. Azonban a tapasztalás az, hogy a föld gyorsan kimerül a rizstermelésben. Míg ugyanis Lombardiában 40 mm. rizs terem egy kat. holdon, addig a magyar telepeken 14—18 mm. terem csak. Ennek oka az, hogy az olaszok minden képzelhető trágával javítják földjeiket. A városok emberi ürüléke, istállótrágya és műtrágyák mind alkalmazásba jönnek. A magyar rizstermelők nagy ellessége a mohar. Őlesre nő ez a csörgedeztetett földben és eleszi a táplálékot a rizs elől. A gyomlálás, bár sokba kerül, nem felel meg, mert a gyom kiszakítása egyszerűsödik a rizsgyökér megrongálásával jár. Be kellett látni a magyar rizstermelőknek, hogy a vadmohar ellen csak jó vetésforgóval és tarlóbuktatással segíthetnek. Az első évben trágyába búkkönyvet vetnek. Ezt lekaszálják s kétszer megszántják, előbb megnedvesítve a földet, hogy a gyommagvak kikeljenek. Ebbe jön a buza. A buza föld tarlóját ismét kétszer felszántják és csak azután kerül a rizs bele, mint harmadik a turnusban. Így aztán jól sikerül és mohar nincs a rizs között. A magyar rizstermelők is trágyáznak istállós és fekal trágyával. Foszfátokkal még nem próbálkoztak, de ezt soká el nem kerülhetik. Érdekes az, hogy a mohar mellett még egy más kalamitása is van a rizsnek és ez a vadkaeca. A mint a rizs megéri, millió és millió vadkaeca lepi el a rizstáblákat és jól neki esnek a rizsnek. Nappal csak lehet lövésekkel elriasztani, de éjjel már nehezebb. Ha a töltésről az éj sötétében lőnek a felrepülő kacsákra, 5—6 esik a lövésre, de nem reptülnek messze, hanem éktelen lármaival folytatják lakmározásukat. Krieger most rakéták felbocsátásával úzi el őket. Ez a mód bevált. Egy élelmes gazdátársunk azt mondta erre a színtel elbeszélésre, hogy ő nagy hálókat feszítene ki és éjente azokba kergetné a kacsákat, a melyeket azután eladna. Így dupla lenne a haszna, tehát a rizsből is, meg a vadászatból is. Ez a praktikus vadász idea azonban még kipróbálásra vár.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Néh. Gritzman Pál volt ó-zivaci plébános hagyatékához tartozó butorok, könyvek, ruhaneműk és egy értékes régi olasz hegedű (Salo-féle) **ma november hó 20-án délután 2 órakor** a zöldkert-utcai 579/a sz. Gritzman-féle házban nyilvános árverésen eladatnak.

Pályázati hirdetmény.

A sztanisicsi takarékpénztárnál — elhalálozás folytán üresedésbe jött — s évi 1800 korona javadalmazással járó könyvelői állásra ezennel pályázat nyitattik. Felhívtnak a pályázók, hogy sajátkezüleg irt, képzettségüket, nyelvismereteiket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló kérvényeiket az alulirt igazgatóságnál benyújtsák.

A megválasztott 1800 korona óvadékot letenni tartozik.

Az állás azonnal elfoglalható.
Sztanisics, 1900. évi november hó 11-én.

2—2 **A sztanisicsi takarékpénztár igazgatósága.**

1368. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Tovarisova községben üresedésbe jött két gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik.

Evi fizetés 480 korona havi utólagos részletekben, felszerelést a község, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

A kellően felszerelt kérvények **1900. évi december hó 1-éig** alulirtott elüljáróhoz nyújthatók be.

Tovarisova, 1900. évi november hó 2-án.

3—2 **Az elüljáróság.**

6679. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Csonopla községénél üresedésben levő és évi 1000 korona fizetéssel és 40 korona anyakönyvvezetői helyettesi tiszteletdíjjal javadalmazott **segédjegyzői** állásra — tekintettel arra, hogy az előbbi pályázat kielégítő eredményre nem vezetett — ezennel újabb pályázatot hirdetek s felhívom az állást elnyerni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi november hó 30-ig** nyújtsák be.

Zombor, 1900. évi november hó 5-én.

3—2 **Tárczay Dezső,**
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Pivnicza községben a 600 korona évi készpénz fizetéssel javadalmazott **irnoki állás** helyettesítés útján nyomban betöltendő. Jelentkezések az alulirtott elüljáróhoz intézendők.

Pivnicza 1900. november 17.
Lovassy Ödön, **Kovácsévits Márkó,**
jegyző. 3—1 bíró.

8302. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Pivnicza községben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot nyitok. Ezen állás javadalmazása előleges havi részletekben fizetendő 800 koronát kitevő évi fizetésből áll. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtozókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket hozzám **folyo évi november hó 25-éig** nyújtsák be, mert később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Hódságh, 1900. évi november hó 14-én.

2—1 **Szemző Károly,**
főszolgabíró.

3738. szám.
kig. 1900.

Hirdetmény.

Csonopla község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község mint erkölcsi testület, valamint a községi népiszkolai alapvagyon tulajdonához tartozó és a Nemes-Militics, Bajmok, Pacsér és csonoplai határok összességénél az ugynevezett Tolvajosi csárda közelében fekvő mintegy 100 kat. holdnyi földbirtok 1901. évi tavaszi vetés alá 5 holdas részletekben **folyo évi december hó 2-án délelőtt 9 órakor** Csonopla község házában megartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni, amelyre az érdeklődők ezennel meghívatnak.

Kelt Csonoplán, 1900. évi november hó 16-án.
Deák Andor, **Pálfy Antal,**
jegyző. 3—1 bíró.

1343. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Kunbaja községben leköszönés folytán üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állás javadalmazása évi 480 korona havi utólagos részletekben a község pénztárából. Ruházatot a megválasztott fél sajátjából köteles beszerezni, míg a fegyverzet felszerelést a község viseli.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulirtott elüljáróhoz **folyo évi november hó 30-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kunbaján, 1900. évi november hó 6-án.

2—2 **Az elüljáróság.**

Pályázati hirdetmény.

Kiszács község óvónői állására ezennel pályázatot nyitunk.

Ez állás javadalmazása a községi pénztárból előleges havi részletekben fizetendő évi 600 korona és szabad lakás.

Felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtozókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket az óvoda felügyelőbizottságnál **folyo évi november hó 30-ig** nyújtsák be. A tót nyelv tudása megkívántatik. Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kelt Kiszácsán, 1900. évi október hó 31-én.

Wodring Ágoston, **Vucseries János,**
bizottsági jegyző. 3—3 bizottsági elnök.

8699. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Viland Andrásné sz. Agies Franciska végrehajtónak Viland János végrehajtást szenvedett elleni 600 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Bezdánban fekvő, a bezdáni 921. sz. betétben özv. Viland Andrásné sz. Agies Franciska és végrehajtást szenvedett Viland János tulajdonánál bejegyzett A. I. 1—2. sor, 1146. és 1147. hr. és 439. ö. i. sz. egész ház és 305 □ öles beltelekre a V. T. 156 §-a értelmében 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi november hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor** Bezdán község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi szeptember hó 11-én.
A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

Zombor Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban a pályaudvar átellenében levő

„Vasuthoz“

cimzett vendéglőt átvettem és ujonan berendeztem.

Kiváló jó borok és izletes ételek.

Mérsékelt áru szobák.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérem.

Mély tisztelettel

Kovács János,

vendéglős.

2—1

8653. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Csáky Ferencné szül. Pronadovszky Etel végrehajtónak Matisz István és neje szül. Kovács Anna végrehajtást szenvedett elleni 600 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Bezdánban fekvő, a bezdáni 1158. sz. betétben Matisz István és neje szül. Kovács Anna végrehajtást szenvedett tulajdonánál bejegyzett A. I. 1—3. sor, 153, 154, 155. hr. és 234. ö. i. sz. ház és 1367 □ öles beltelekre 3600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900-ik évi november hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor** Bezdán község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi szeptember hó 11-én.
A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

5188. szám.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lippert János és társai végrehajtónak Schvertzli Antal apatini lakos végrehajtást szenvedett ellen 305 korona tőke és járuléki kielégítése miatti ügyében az apatini 426. sz. betétben A. I. 1. sor 7765/11/a hr. sz., 2. sor 7765/11/b hr. sz. a. felvett Schvertzli Antal, kinek neje Wolf Teréz, nevén álló ingatlan 500 korona kikiáltási árban Apatinban a telekkönyvi hatóságnál **1900. évi december hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor** bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni s a kikiáltási árban alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint letétpénztárnál lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Apatin, 1900. évi szeptember hó 8-án.

Az apatini kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

5189 szám.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lippert János és társai végrehajtónak Beismann János apatini lakos végrehajtást szenvedett elleni 325 kor. 60 fl. tőke s járuléki kielégítése miatti ügyében az apatini 364. sz. betétben A. I. 1. sor 2448/3., 2. sor 2448/4. hr. sz., 3. sor 2449/1. hr. sz., 4. sor 2449/5. hr. sz. a. felvett ingatlanból Beismann János nevén álló 1/2 rész 800 korona kikiáltási árban Apatinban a telekkönyvi hatóságnál **1900. évi december hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor** bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni s a kikiáltási árban alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Apatin, 1900. évi szeptember hó 8-án.

Az apatini kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.